

**Možnosti pracovního uplatnění
osob s
mentálním postižením**

Pracovní rehabilitace:

- Zákon č.435/2004 Sb. o zaměstnanosti, §69 -§74,§ 109,§110
- souvislá činnost zaměřená na získání a udržení vhodného zaměstnání pro osobu se zdravotním postižením
- Zabezpečuje úřad práce
- individuální plán
- poradenská činnost zaměřená na volbu vhodného povolání,
- teoretická a praktická přípravu pro zaměstnání (zapracování osoby se zdravotním postižením na vhodné pracovní místo),
- specializované rekvalifikační kurzy.
- Příprava na práci může trvat **nejdéle 2 roky** a probíhá přímo na pracovišti zaměstnavatele individuálně uzpůsobeném zdravotnímu stavu zaměstnance s případnou pomocí osobního asistenta, na chráněných pracovních místech nebo ve vzdělávacích zařízeních.

Chráněné pracovní místo:

- Toto pracovní místo je vytvořeno zaměstnavatelem pro osobu se zdravotním postižením na základě písemné dohody s úřadem práce a musí být provozováno po dobu

nejméně dvou let (třech let – novela zákona) od data uvedeného ve sjednané písemné dohodě.

- Na vytvoření takto označeného pracovního místa může zaměstnavatel požádat úřad práce o poskytnutí příspěvku (Zákon č. 435/2005 Sb., o zaměstnanosti).

Sociálně-terapeutická dílna:

- ambulantní sociální služba vymezené § 67 Zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb.
- poskytovaná osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, které nejsou z tohoto důvodu umístitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce.
- účelem je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie.
- Služba může být poskytována registrovaným poskytovatelem sociální služby na základě uzavřené smlouvy o poskytování sociální služby.

Příspěvky pro zaměstnavatele:

- Úřad práce může poskytnout příspěvek zaměstnavateli na vytvoření chráněného pracovního místa.
- Zaměstnavateli, který provádí na svém pracovišti přípravu k práci osob se zdravotním postižením, může úřad práce

uhradit náklady na přípravu k práci těchto osob.

- Zaměstnavateli zaměstnávajícím více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců se poskytuje příspěvek na podporu zaměstnávání těchto osob.
- Zákon č. 435/2004 Sb. v § 81 ukládá zaměstnavatelům, kteří mají v průměrném ročním přepočtením počtu více než **25 zaměstnanců** v pracovním poměru, povinnost zaměstnávat osoby se zdravotním postižením ve výši povinného podílu 4 % na celkovém počtu zaměstnanců zaměstnavatele.

Překážky na trhu práce:

Předsudky zaměstnavatelů

Chybějící kvalifikace

Nedostatek informací

Bariéry v komunikaci

Tranzitní program:

- systém přípravy a podpory studentů speciálních škol v jejich přechodu ze školy do dalšího života, v oblastech zaměstnání, trávení volného času, soběstačnosti v běžných denních činnostech, bydlení, mezilidských vztahů a osobního rozvoje.
- Každý účastník Tranzitního programu chodí v průběhu školního roku 2x týdně na individuální praxi, která je

zvolena na základě jeho dovedností a schopností. Na pracovišti doprovází žáka pracovní asistent, který mu pomáhá zvládat pracovní požadavky a začlenit se do prostředí.

- Cílem Tranzitního programu je vytvoření pracovních návyků a získání představy o možnostech pracovat po ukončení školní docházky na otevřeném trhu práce.

Podporované zaměstnávání:

- komplex služeb, jehož cílem je poskytnout člověku s postižením takovou podporu, aby si našel a udržel místo na otevřeném trhu práce
- na základě stávajících možností zájemce se hledá vhodné pracovní místo a trénink dovedností probíhá až po nástupu do práce přímo na pracovišti
- Toto zaměstnávání představuje systém podpory lidí s mentálním postižením při uplatnění se v běžném pracovním prostředí. Podpora je poskytována jedinci se zdravotním postižením, tak i jeho zaměstnavateli. Smysl podporovaného zaměstnávání spočívá v poskytnutí podpory lidem s postižením, aby si našli a udrželi pracovní místo na otevřeném trhu práce.